

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Namočnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Državni proračun.

V kako žalostnih političnih razmerah živimo v Avstriji, nam priča sramotno dejstvo, da bode letos po dolgi dobi šestih let t. j. od 1902. l. državni proračun za 1908. l. zopet enkrat parlamentarnim potom pretresan, kontroliran in po vladni večini odoben in sprejet. Šest dolgih let so avstrijske vlade pobirale davke, izdajale ogromne svote za redne in izredne potreščine, delale dolgove in nakladale avstrijskim narodom stalna bremena brez parlamentarnega nadzorstva in brez ustavnega dovoljenja. Državni troški so v teh šestih letih zrastle za 381 milijonov, dohodki za 463 mil., državni dolgovi pa za 882 mil. in ko bode vlada izcrpala svoje pooblaščenje, katero ima v tem obziru, zrastejo za skupno 1005 milijonov; obresti od državnih dolgov so narasle v teh šestih letih za 51 milijonov kron. Da se je moglo in smelo tako gospodariti, nam priča, da je bil v Avstriji čut za ustavnost pod uplivom prejšnjega parlamenta privilegirancev že popolnoma zamrl in da je bil skrajni čas, da se je temu z novim volilnim redom napravil konec.

Začetek „ljudskega“ parlamenta ne obeta mnogo, no pomisliti treba, da splošna volilna pravica povsod začetkoma reakcionarnim strankam največ pomore. Tudi pri nas je to bilo tako; v „ljudski“ parlament je prišlo toliko klerikalcev odkritih in prikritih, da se na prvi pogled vidi vse črno. — in da ta gospoda sama misli, da je napočila zlata doba ultramontanskega gospodarstva. Nadjamo se pa, da se nikdar več ne povrne toliko klerikalcev v avstrijski parlament, kakor jih je prišlo lani tja in da bode po tej prvi in prehodni parlamentarni dobi možno korak za korakom izvesti demokratizacijo

notranje in vnanje politike in uprave naše države. Do tega imamo še daleč.

Poročilo proračunskega odseka pravi, da se bode treba z obzirom na to, da je konjunktura že prekoračila svoj vrhunec, pripraviti na to, da se razmerje med državnimi dohodki in troški znatno poslabša ter da bode treba zabraniti, da bi državni izdatki preveč ne narasli.

Seveda, začelo se bode škrtarenje na vseh koncih in krajih, posebno za kulturne potrebe Slovencev ne bo vlada nikdar imela ne vinarja, dočim se za armado tudi v bodoče ne bo smelo štediti. Že sedaj so delegacije dovolile za izredne izdatke 356 milijonov, od katerih je bilo že 1907. l. izdanih 279 milijonov, (od katerih spada na Avstrijo 183 mil.) Pa niti o tem niti še o nadaljnjih 100 milijonih, katere bode vojna nprava izdala za kanone in za uvedbo dvoletne službe, ni našega parlamenta nikdo obvestil. In naš „ljudski“ parlament se ni postavil proti temu žaljivemu in prezirnemu postopanju skupne vlade. — Poročilo proračunskega odseka pravi nadalje, da bode treba iskati novih virov državnih dohodkov „pa ne izključljivo na račun delavstva in srednjih stanov, katere bode itak poslabšanje gospodarskega razvoja težko zadelo, ampak posebno na breme onih slojev, katerih kapital in dohodki so se za časa ugodne konjunktуре zadnjih let okrepili“. Besedi: izključljivo in posebno nam kažeta polovičarstvo prvega našega „ljudskega“ parlamenta v najlepši luči. Demokratični, v resnici „ljudski“ parlament bi iskal novih virov državnih dohodkov pač izključljivo na breme premožnih slojev! Pri nas se je reševalo državne, deželne in občinske finance že od nekdaj z nakladanjem

novih bremen na siromašno, delajočo in težko služečo maso. S tem sistemom tudi prvi „ljudski“ parlament noče obračunati in tudi ne bode. Naši gospodje klerikalci od kmečke zveze in S. L. S. imajo svojo ljubezen do „ljudstva“ pač samo na jeziku — storili bodo za nje pa samo toliko in samo to, kar jim bode vlada milostno dovolila, za kako resno, v resnici demokratično reformo na kateremkoli polju pa ne bodo nikdar niti mazinca ganili.

Boj za okrajno podporo celjskemu mestnemu vodovodu.

Vladni komisar pl. Lehmann je sklenil in naznanil dne 12. jan. 1906, da se naj zaračuni in izplača tekom 40 let okrajni donesek 2.000 K za celjski mestni vodovod, čegar stroški so proračunjeni sedaj na skoro 600.000 K. Prvi obrok bi se naj izplačal in zaračunal v okraj. proračun ono leto, ko bi vodovod začel poslovati (to bi bilo menda letos). G. dr. Hrašovec in tt. so se pritožili proti temu sklepu, s katerim bi se seveda celjskim Nemcem z ozirom na slabo finančno stanje občine zelo ugodilo, na štajerski deželni odbor; ta iz „meritalnih“ vzrokov pritožbi ni ugodil, na kar je šla pritožba do upravnega sodišča, katero je razsodbo štajerskega deželnega odbora (in komisarja Lehmann) kot postavno neutemeljeno ovrglo. Upravno sodišče se opira v glavnem na sledeče razloge: Strokovni plenarni senat je v sklepu, storjenem v smislu svojega poslovnika z dne 22. avg. 1907 drž. zak. št. 209 zavrgel mnenje (štaj. dežel. odbora) da se delokrog vladnega komisarja krije z delokrogom razpuščenega okr. zastopa in njegovih organov. Štajerska

namestnija je sporazumno s štaj. dež. odborom nastavila v smislu § 81 postave o okr. zastopih za začasno vodstvo poslov okrajnega zastopstva vladnega komisarja. Vladni komisar ima torej samo pooblaščenje začasnega vodstva poslov do ustanovitve prih. zastopa, more tedaj le ukreniti posamezne potrebne naredbe v času, ko je poslovanje okr. zastopa pretrgano. To začasno vodstvo poslov se ne krije stvarno popolnoma z rednim poslovanjem okr. zastopa. Pač je vladni komisar pooblaščen v smislu postave, da opravlja navadne upravne posle glede okr. premoženja, oskrbuje okrajne zavode, sestavi proračun in vodi okrajne račune, nadalje nadzira gospodarstvo občin, izvanredne sklepe pa sme storiti le tedaj, ako to zapoveduje skrajna sila ali škoda, ki bi se ne dala več poravnati. Izključene pa so vse zadeve, o katerih sklepa okrajni zastop po prosti volji v okvirju obstoječih postav. Svojo kompetenco pa je okrajni komisar s svojim sklepom prekoračil na dvoji način: prvič spada podpora in njen obseg za kak vodovod posamezne občine med one zadeve, o katerih sklepa okrajni zastop popolnoma po prosti volji, drugič pa sega določba okr. komisarja, da bi se oni znesek v obrokih po 2.000 K v 40 letih izplačal, v pravice bodočih okr. zastopov pri sklepanju proračuna; ker če imajo ti pravico določiti proračun le za bodoče leto, ima vladni komisar tem manj pravico, omejiti okr. zastopu proračunsko pravico za celih 40 let.

Celjski Nemci že baje brusijo orožje zavoljo tega sklepa. Njihov krič pa bo odmeval zastonj, četudi po vseh nemških gajih. Grozijo sedaj tudi, da bodo ustavili vse delovanje okrajnega zastopa, da se morajo deklade na najpotrebnejše znižati — vobče oznanju-

LISTEK.

Vij.

Rusko napisal N. V. Gogolj.

Poslovenil J. A. Glomar.

(Dalje.)

Ko je solnce zahajalo, so zanesli mrtvo v cerkev. Filozof je z jedno ramo podpiral pri prenašanju rakev in je čutil na tej rami nekaj hladnega kot led. Stotnik je šel spredi in nesel na rami desno stran ozkega doma svoje mrtve hčerke. Cerkev je bila lesena, začrnela, pokrita z zelenim mahom. Imela je tri okrogle stolpiče in je stala žalostno skoro na kraju vasi. Videlo se je, da se v njej že dolgo časa ni vršila nobena služba božja. Sveče so gorele skoro pred vsako podobo. Krsto so postavili v sredi cerkve, ravno nasproti oltarja. Stari stotnik je še enkrat poljubil svojo mrtvo hčer, pokleknil in potem odšel s trudniki. Filozofa je velel

pošteno nakrmiti in ga po večerji zapeljati v cerkev. Ko so prišli trudniki v kuhinjo, so začeli vsi držati roke k peči, kar delajo navadno Malorusi, kadar so videli mrtveca.

Glad, ki ga je začel ob tem času čutiti filozof, je bil kriv, da je popolnoma pozabil na vse, kar je doživel. Počasi je nahodila skoro vsa družina v kuhinjo. Kuhinja v stotnikovem domu je bila nekako podobna društvu, kjer se je shajalo vse, kar je bivalo na stotnikovem dvoru; sem pa moramo šteti tudi pse, ki so z mahljajočimi repovi prihajali h kuhinjskim vratom in čakali na kosti in pomije. Naj so poslali koga kamorkoli in po karkoli, vsak je stopil prej v kuhinjo, da si je tam na klopi malo odpočil in pokadil. Vsi samci pri hiši, ki so hodili v kazaških suknjah, so ležali tukaj skoro celi dan na klopi, pod klopjo, na peči — skratka, kjer je bilo kako mesto primerno za ležanje. In pri vsem tem je vsaki vedno v kuhinji pozabil ali šapko ali bič za

tuje pse ali kaj enakega. Naivečjo družbo pa je videla kuhinja zvečer, ko je prišel tudi črednik, potem ko je zagнал konje v okol in kravar, ki je prignal krave k molži in vsi drugi, ki se med dnevom niso prikazali. Zato pa je bilo pri večerji tudi pogovarjanja brez konca in kraja; tukaj se je navadno govorilo o vsem, tudi o tem, kdo si je sešil nove hlače, kaj je v notranjosti zemlje in kdo je videl volka. Tukaj je bilo tudi mnogo šaljivcev, ki jih med Malorusi tako ne manjka.

Filozof se je vsedel z drugimi v širokem krogu pod milim nebom pred pragom kuhinje. Kmalu se je skozi vrata kuhinje prizibala ženska z rdečo čepico in nesla v obeh rokah lonec štrukljev, ki ga je postavila med čakajoče. Vsak je potegnil iz svojega žepa leseno žlico; drugi pa, ki je niso imeli, so si pomagali s priostrenim koščkom lesa. Kakor hitro so se začele čeljusti malo bolj počasno gibati in se je volčji glad cele družine nekoliko

polegel, so se začeli pogovarjati. Govorilo se je, seveda, o stotnikovi mrtvi hčeri.

— Je li res — je vprašal mlad ovčar, ki je imel na usnjati vrvi, s katero je imel privezano pipo, toliko gumbov in medenih krožkov navešenih, da je bil podoben štacuni za drobnarijo — je li res, da je dekle, Bog me varuj, da bi jo menil ogovarjati, bilo znano z nečistim?

— Kdo, gospodična? — je rekel Doroš, ki je bil že od prej znan s filozofom — res je, ona je bila prava čarovnica. Rad prisežem, da je bila.

— Pusti, pusti, Doroš! — je rekel oni, ki je med vožnjo tako rad tolažil druge: — to ni naša stvar; Bog bodi z njo! O tem nimamo mi soditi. — Dorošu pa se ni ljubilo molčati; pred kratkim je bil namreč s ključarjem po nekem nujnem opravku v kleti; tam se je nagnil dva, trikrat k sodu in se je vrnil iz kleti zelo vesel in zgovoren. Dalje sledi.

jejo boj na nož. Da bi ga le kmalu začeli: videlo se bode, kdo bo zmagovalc in kdo premaganec.

Stariši, dajte nadarjene sinove študirat!

Šolsko leto se bliža svojemu koncu in marsikateri oče premišlja o prihodnosti svojih otrok. Če želiš, da bi se tvojemu otroku boljše godilo, kakor se morebiti tebi godi, ne zamudi, dati otrokom, posebno fantom, višje izobrazbe! Posvetuj se z domačim učiteljem, in on ti bo svetoval, kam s fantom. Morebiti ima veselje in nadarjenost do študiranja, izpolni mu to željo, če ti je le mogoče! Višjih šol, ki bi nadaljevale ljudskošolsko omiko, Slovenci žal še nimamo drugih kakor gimnazije. Pomagajmo si z njimi! Saj ni treba, da bi moral ravno izvršiti celo gimnazijo in potem še visoko šolo, to namreč stane mnogo truda in denarja, saj je že dovolj, če ima par razredov kake srednje šole, za vedno se mu bo poznalo in lažje mu bo hodilo, naj se potem že obrne, kamor se hoče. Ali ne vidiš, da danes ne odločuje samo pridnost in denar temveč včasih še bolj tisto, kar ima kdo v glavi?

Če pa nameniš sina za študiranje, začni že takoj s pripravljanjem! Poizvedi, kar se zahteva za sprejemni izpit, domači učitelj bo ti gotovo rad šel na roko, skrbi, da se fant med počitnicami telesno in duševno okrepi, potem pa ga privedi 4. julija ali 16. septembra k vzprejemnemu izpitu. Skrbi nadalje za dobro stanovanje, od tega je včasih odvisen ves napredek, a tudi med letom ga ne puščaj samega, pridi večkrat pogledat in povprašat!

Politični pregled.

Domače dežele.

V podrobni proračunski razpravi je spregovoril tudi ministerski predsednik. Govoril je na dolgo in na široko, povedal pa ni nič, prav nič — in človek se zastonj trudi zaslediti v tem najnovejšem umotvoru avstrijskega državništva vsaj skromen zarodek kake politične misli. Besede, same besede, par plitvih dovtipov, nikjer pa jasnega odgovora o rešitvi jezikovnega vprašanja, o spravi narodov v Avstriji, nič o Wahrmundovi aferi, nič o kateremkoli načelnem in važnem vprašanju, katera vznemirjajo sedaj yso avstrijsko javnost. Od drugih govornikov treba omeniti češkega opozicionalca dr. Stranskega. Njegov govor je po svoji obliki in vsebini znamenit. Stranský je svaril

pred vsem Nemce pred zvezo s klerikalci. Isti princ Liechtenstein, ki se je te dni rotill, da se bode kršč. socialna stranka v nemškem soporoštvu borila za to, da ohrani nedotaknjene in neomajane pravice nemškega naroda v Avstriji, je nekdanj v zvezi s češkimi poslanci prisegal, da se bode bojeval proti nemškim privilegijem in za one pravice, katere si češki narod še do danes ni priboril. Takrat je obljubljal princ Liechtenstein boriti se za pravico in pravičnost, danes pa kot zagovornik nemškega soporoštva se bori za vzdržanje nemške nadvlade in nemških privilegij. Govornik se čudi, kako je mogoče, da češki poslanci tako vlado podpirajo in še posebno, kako je mogoče, da je tako učen in rodoljuben mož, kakor je prof. Čelakovský, izustil te besede: da glasuje za proračun, da pa s tem ne izraža vladi zaupanja? Kako naj se vladi izrazi nezaupnico če ne s tem, da se ji ne dovoli proračuna? Stranský je polemiziral z izjavo minist. predsednika, da je današnji kabinet parlamentaren; to ni že zato, ker nima skupnega političnega, narodnega, narodnogospodarskega in kulturnega programa. — Za vse, kar se je zgodilo zadnji čas na Češkem (in pri nas na Slovenskem) so odgovorni ministri in ne uradniki. Sestava kabineta tudi ne odgovarja razmerju med Nemci in Slovani v Avstriji. Vlada bi si morala biti v svesti, da je Avstrija država, ki bi morala biti na obrambo vsemu narodu, da je v tej državi izključena nadvlada ene narodnosti nad drugo in da more ta država samo tedaj uspevati, ako zavlada v njej popolna ravnopravnost ne samo v socialnem, ampak tudi v političnem in narodnem oziru. Jezikovno vprašanje bi se dalo boljše rešiti, ako bi se ne stalo tako trdovratno na stališču, da je nemška nadvlada neobhodno potrebna. Razlog, zakaj ne moremo priti k spravi, tiči v tem, da je iz jezikovnega vprašanja navstalo vprašanje politične moči. Proti temu se morajo Slovenci odločno upreti. Ni ga pisanega zakona, kateri bi nemškemu jeziku jamčil katerokoli predpravo pred drugimi jeziki. Ako Nemci trdijo, da imajo pravico do tega, da vladajo nad njimi nemški uradniki, morajo se potegniti tudi za to, da se to načelo izvede povsod tudi na Slovenskem, posebno na Štajerskem in Koroškem, kjer so sodni, politični in finančni uradniki po ogromni večini nemškega rodu in mišljenja in narodu, katerega v imenu države opravljajo, navadno naravnost sovražni. Stranský že vnaprej protestira proti temu, da bi se v justico uvedlo tolmače, ker bi

s tem bilo porušeno najglavnejše načelo moderne justice: neposrednost in ustmenost sodnega postopanja.

Govorilo je še mnogo drugih govornikov, a nikdo ni napravil posebnega utisa. Bielhlawek, znani in slavni krščanski veljak in zaveznik poslancev Kmečke zveze in S. L. S., je slovesno poudarjal nemštvo kršč. socialcev, rekel je, da je on (Bielhlawek) Nemec skozi in skozi in kdor se drzne kaj proti Nemcem storiti, bo občutil furor kršč. socialcev! O Wahrmundovi aferi bodo sicer še govorili, zaradi tega se ne bodo pa z drugimi nemškimi strankami sprli. Nemško soporoštvo obstoji, nemški „naprednjaki in svobodomisleci“ so vrgli puško v koruzo, ne bodo se borili za prostost vseučilišč in prostost vede, ampak pojdejo pohlevno za klerikalci čez drn in strn. Račun za to čudno zvezo bomo plačali mi Slovenci, na katere se zlije ves furor teutonicus, pomnožen z besnostjo nemških klerikalcev in njih zaveznikov iz Kmečke zveze in S. L. S.

Namestnik tirolski je prepovedal prof. Wahrmundu delovanje v seminarju in ker se je bal, da bi vsled te prepovedi navstale demonstracije, je vstavil tudi vsa predavanja na vseučilišču. Vsled tega nečuvstvo strahopetnega postopanja vlade, katera se je klerikalcem na vsej črti vdala, se je polotila vsega naprednega nemškega dijaštva po vsej Avstriji velika ogorčenost. Vstavljena so predavanja v Gradcu in v Pragi na nemški univerzi in tudi na raznih tehnikah. Danes govorita v parlamentu klerikalni profesor Mayer in Masaryk.

Madžari se perejo pred Evropo; Björnsonovi napadi v nemških, francoskih in italjanskih listih, Scotus Viatorjevi članki v angleških revuejah in angleških listih so celo v teh Mongolih vzbudili nek čut sramote. Na občnem zboru „Zadunajskega kulturnega društva“ je odgovarjal nekdanji minister Szell na adresu imenovanih dveh mož: „Mi nočemo in ne bomo nasilno madžarizirali, kdor nam to očita, trdi neresnico in obrekuje madžarski narod (to belo, nedolžno jagnje!) Nočemo nikomur krajšati pravice na materni jezik in na svojo kulturo, mi hočemo samo to, da bi tudi ti državljani bili prijatelji madžarske državne ideje ter da bi poleg svoje materinščine „sprejeli“ tudi madžarščino, kar bi bilo samo njim na korist.“ Gospod Szell je za to, da bi bil politični primat Madžarom zavarovan obenem s kulturnim, češ, da samo tako more navstati ogrska država, ki bi se mogla upirati obdajajočim jo nevarnostim. Ta govor je za

parado in govorjen z namenom, da se nasuje mlo peska v oči Evropi, katera gleda dandanes drugače na „vitezki narod“ Madžarov nego še pred nastopom Björnsonovim in Scotus Viatorjevim, te farbarije pa ne bodo pomagale.

Vnanje države.

Srbija. Volitve v skupštino se končane. Izvoljenih je skupaj 81 vladnih in 71 opozicionalnih poslancev, potrebno je še 8 ozihih volitev, od katerih pripade polovica vladi, polovica opoziciji. Vladni položaj je po volitvah slabši nego je bil v stari skupštini, v kateri je bilo 91 vladnih pristašev in 69 opozicionalcev. Če upoštevamo oddane glasove, vidimo, da vlada nima večine prebivalstva za seboj, kajti pri baš zvršenih volitvah je bilo oddanih 225.464 glasov za opozicijo in samo 175.444 glasov za vlado. Kako se bodo stvari nadalje razvijale, je težko reči; mogoče je, da ministerstvo odstopi in da skupština odkloni famozno trgovsko pogodbo z Avstro-Ogrsko ter s tem odvzame našim zvezarjem in klerikalcem edino kost, katero s takim vžitkom glodajo na vseh svojih shodih. To bi bila prava katastrofa za Piška, Roškarja in sodruge, ki so vse svoje politično delovanje koncentrirali na „zapretje srbske meje“. Ako se meje do srbske strani zapro, bodo ti gospodje naenkrat brez političnega dela in treba bo poiskati nov predmet ter se naučiti nov govor, kar je pa zelo mučno in naporno v tej vročini. To se vam lahko zgodi, gospoda, zato pozor o pravem času, skrbite za nov repertoar — za politično gledališče.

Najnovejše politične vesti.

Na shodu Zveze češkega dijaštva dne 3. t. m. bilo je po dolgi debati sklenjeno stopiti 4. t. m. v splošni dijaški štrajk. Stavko izvede poseben odbor, v katerem bodo zastopani češki in slovanski akademiki, kateri so se udeležili posvetovanj. Odbor je izdal na dijaštvo poseben proglas; češki tehniki v Brnu so se pridružili stavki iz drugih avstrijskih visokih šol so došle od čeških in slovanskih naprednih dijakov izjave soglasja in pozivi, naj tudi slovansko napredno dijaštvo na vseh avstrijskih univerzah stopi v splošni štrajk. To se je 4. t. m. tudi zgodilo. Dogodki na vseučiliščih imajo velik upliv tudi na nemške napredne stranke v parlamentu, kateri se svoje Zveze s klerikalci sramujejo. Včerajšnji dan je bil tudi parlamentu jeden najburnejših v novem zasedanju. Masaryk je govoril dve uri.

Jubilejna razstava v Pragi.

V najkrasnejšem parku pražkem, v „Královské Oboře“ je z mrzlično histrostjo vzrastlo celo veličastno novo mesto — mesto palač v senci košatih kostanjev — to je letošnja jubilejna razstava v Pragi.

Sedemnajst let je poteklo, od kar se je vršila tu zadnja večja razstava, bilo je to leta 1891. Je to precej kratka doba sedemnajstih let, ki naj pokaže sadove dela na polju gospodarskem. Je to javen pregled, javna kontrola napredka, razvoja, vstvarjajoče sile naroda, ki zahteva pozornosti.

Razstavo prireja trgovska in obrtna komora praška, obsega torej samo del češke zemlje, samo okrožje imenovane zbornice, čez dva milijona prebivalcev, torej tretjino celega kraljestva Češkega s 110.000 samostojnimi obrtnimi in trgovskimi podjetji, ki plačujejo okroglo 12 milijonov kron pridobninskega davka

letno, to je skoro sedmina celega zneska v tostranski polovici države.

Te številke že same zadostno pričajo o gospodarski sili praške komore, ki je mogla samostojno nastopiti s tako velikansko razstavo, kakor je letošnja jubilejna, ki bi se mogla imenovati, kakor pišejo listi — svetovna razstava, po svojem obsegu in bogati vsebini.

Razstava je formalno obeh narodov, češka in nemška, kakor je tudi komora praška. V resnici pa je razstava cela češka, onih 300 Nemcev med 2500 udeleženci razstavnimi se poizgubi — in baš v tem leži velika prednost razstave, ker se da meriti produktivna gospodarska sila obeh narodov. In v tem se razlikuje letošnja razstava ne od one v letu 1891., ki je bila izključno češko-narodna, ker se je Nemci niso hoteli udeležiti — letošnja je češka in nemška, in nemški „Volksrat“ na Češkem dela z vso silo proti njej. Za nas se mi zdi značilno to omeniti, ker so nam ravno letos onemogočili naši drugorodni sodeželani na Štajerskem, da bi

se tudi mi Slovenci mogli udeležiti razstave v Gradcu. Je to dobra primera kulturne vrednosti češke večine in naše gospodujoče nemške klike v Gradcu.

Razstava je bila otvorjena 14. maja po protektorju nadvojvodi Francu Ferdinandu, ki je na pozdravne besede predsednika komore odgovoril češki: „Za loyální uvítání jménem Obchodní a živnostenské komory pražské, jakož i výkonného výboru výstavy přijíměte můj srdečný dík a ujištění, že jsem milerád protektorát této jubilejní výstavy převzal a se k jejímu zahájení dostavil.“

Častno predsedstvo razstave tvorijo trgov. minister dr. Fiedler, bivši trgov. minister dr. Foft, grof Coudenhove, knez Lobkovicz in župan mesta Prage dr. Karol Groš.

Dobrih štirinajst dni je torej že preteklo od otvoritve razstave — in vendar je šele v četrtek 28. majnika prekoračilo število plačujočih obiskovalcev 100.000, kar je za tako obsežno

razstavo vsekakor malo.

Nekaj vzroka pač morda leži tudi v tem, da je razstava češka in nemška in vsled tega tudi malo nepopularna v češkem narodu; bila bi to vsekakor malenkostna ogorčenost, ki se končno gotovo ne bo uveljavila v svojih slabih posledicah za obisk in uspeh te vele-zanimive razstave. Glavni vzrok, kje iskati doslej povoda in razlogov za manjšo udeležbo je pač gotovo ta, ker razstava naravno ob otvoritvi še ni bila dograjena, končan je bil le celoten obris in nekateri večji razstavnji paviljoni. Danes se že lahko reče, da se bliža delo na prostranem razstavišču v vseh svojih podrobnostih k skorajšnemu zaključku in izpopolnitvi.

Omeniti moramo, da se v okrožju praške komore, ki prireja to razstavo, nahaja največja tovarna za sladkor, največja tovarna za špirit (lihovar), največja tiskarna, največja tovarna za stroje in največja tovarna za vagone, največja mlekarna i. t. d. na celem Avstrijskem.

Štajerske novice.

— **Celjski salonski orkester in samski klub v Celju** vabita k odhodnici, katero priredita svojem soustanovniku, oziroma odborniku gospodu Juro Detičniku, notarskemu kandidatu, v petek, dne 5. junija 1908 ob 8. uri zvečer v mali čitalniški dvorani.

— **Roblekov govor v državni zbornici.** Priobčili smo ta teden izvrsten govor g. poslanca Robleka v državnem zboru. Klerikalce že grize, da je napravil Roblekov odločen govor globok utis. Zato ga sedaj v „Slov. Gosp.“ smešijo namesto da bi sami nastopili pot odločnega boja proti vladi. Zato pa rajši po „Slov. Gosp.“ vpijejo, da se Slovencem slabo godi. Seveda se nam lahko slabo godi, ako slov. kler. poslanci tako ponižno hlapčujejo c. kr. vladi!

— **Imenovan je celjski glavar** g. pl. Müller-Hörnstein namestniškim svetnikom.

— **Gorelo je v gospodarskih poslopih studeniškega ženskega samostana.** Rešili so sicer živino, a zgorelo je več voz letošnjega sena.

— **Promocija.** V petek dne 5. t. m. bode na vseučilišču v Gradcu promoviran doktorjem prava g. Fran Kovča, pravni praktikant v Celju.

— **Osebnost.** G. Josip Bervar, bratranec celjskega gosp. Bervarja, je imenovan substitutnim članom c. kr. dvorne kapele na Dunaju ter pride obenem s 1. septembrom t. l. na c. kr. dvorno opero.

— **Interpeliral je po poročilu „Slovenčevem“** dr. Benkovič trgovinskega ministra zaradi volitev v brežiško obrtno zadrugo.

— **Zakaj vera peša?** „Narodni list“ poroča, da je imela minul mesec cela dekanija „Dravsko polje“ (Hoče) jubilejno procesijo na Črno goro pri Ptuj. V cerkvah so ljudstvo svarili, naj ne gre v krčme, da ne bi „liberalci“ zopet zafrkovali. A isto ljudstvo je videlo, kako so razni gospodje sladko-ginjeni zapuščali Črno goro, se še podali v nek drug farovž na ljuto-merčana in zelo veselo prepevali pri njem. Nimamo nič proti temu; a kako pride kmečko ljudstvo do tega, da bi se zavoljo „liberalcev“ ve veselilo, gospodje pa dajo vkljub temu povod za zabavljanje? No, ljudje si mislijo svoje — in vera „peša“.

— **Izlet na Mrzlico (1119 m).** Večja družba prijateljev planin se je, kakor čujemo, dogovorila, da poleti dne 18. t. m. na Mrzlico, ki se radi tega, ker ima tri vrhove, imenuje tudi „Savinski Triglav“. Na zeleni trati stoji prijazna, po velezaslužnem žalskem rodoljubu imenovana Hausenbichlerjeva koča, ki je last „Savinske podružnice Slov. plan. društva“. Na levi strani koče se vzdiguje nižji, posekani vrh, ki nudi krasni razgled na vse strani, zlasti pa proti severu. Tu lahko občuduješ Savinsko dolino, kakor tudi Savinske planine od Ojstrice do Grintavca, da celo Triglavsko pogorje z orjakom Triglavom uzreš.

Mrzlica je zlasti bogata v rastlinstvu, posebno so pa njeni svedrci daleč na okoli dobro znani.

Potov na Mrzlico pa imaš toliko, kakor potov v Rim. Za Celjane je najudobnejša skozi Žalec in Griže. Vodi jo pa tudi pota iz Št. Pavla, Laškega trga, Hrastnika, Trbovelj in drugod.

Ker je nujno potrebno, da se radi tega izleta podrobneje pogovorimo, se vrši sestanek v „Skalni kleti“ v sredo, dne 10. junija ob 8. uri zvečer ter so vsi prijatelji planin ljudno vabljeni.

Čas odhoda, kakor tudi kraj sestanka se bo pravočasno objavil.

— **V Mozirsko kočo!** V bližajočih se binokstnih praznikih opozarjamo naše kroge, naj prirede izlede na Goličko planino v Mozirsko kočo. Ta stoji na prijaznem mestu in imaš že skozi okno koče najkrasnejši pogled po Savinski dolini in na obližje iste. Pa pojdi še na nekaj metrov višji Medvedjak in nad vse romantično je gledati naše gore Ojstrico, Raduho itd. V Mozirsko kočo je kaj prikladna pot. Iz Mozirja imaš ne cele tri ure hoda. Uživaš pa ves čas lep razgled. Odpočiješ si v Šmihelu, kjer je primerno dobra gostilna. Letos je bilo v Mozirski koči do konca maja 32 upisanih izletnikov. Med temi je bilo tudi pet celjskih Nemcev, ki so se kaj laskavo v knjigi izrazili o razgledu in o koči. V koči so dobra ležišča in potrebna posoda, jedila in pijače pa je treba seboj prinesiti. V spominski knjigi čitamo sledeče številke posetnikov: 1. 1896. 47, 1. 1897. 76, 1. 1898. 62, 1. 1899. 52, 1. 1900. 46, 1. 1901. 57, 1. 1902. 57, 1. 1903. 67, 1. 1904. 41, 1. 1905. 114, 1. 1906. 124, 1. 1907. 71, 1. 1908. do konca maja 32. Mozirska koča je v višini 1344 m. Najbolj obiskana vrha sta Boskovec (1590 m) in Medvedjak (1566 m). Dohodi so iz Mozirja na Šmihel, iz Mozirja na Rade-gundo, iz Rečice, iz Radomirja pri Sv. Frančišku. Ti poti so markirani. Ključ se dobi na pošti v Mozirju, v Šmihelu v šoli in na Rečici pri gospodu Zdravko Deleja.

— **Nemško-avstrijsko planinsko društvo** (D. u. Oe. Alpenverein) je imelo (dne 13. marcija letos) 350 podružnic s 78.552 člani. Sedež je sedaj v Monakovem. Oglejmo si društveno stanje v naših krajih delujočih sekcij. Celjska sekcija ima 102 člana. Predsednik: Dr. Herman Schaeftlein, dež. sodni svetnik v Celju. Mariborska sekcija ima 92 članov. Predsednik: Dr. Janez Schmiderer. Slovenjegraška sekcija šteje 26 članov. Predsednik: J. Hohn, zemljemerec. Sekcija „Krain“ v Ljubljani šteje 302 člana. Predsednik: Dr. Rudolf Roschnik. Celovška sekcija ima 286 članov. Predsednik: Dr. F. pl. Kleinmayer, knjigar. Sekcija „Küstenland“ v Trstu ima 400 članov. Predsednik: F. Müller. — Mi Slovenci pa pač premalo podpiramo našo „Slovensko planinsko društvo.“ Celjska sekcija n. pr. ima 102 člana in ti so skoraj vsi iz Celja doma. „Savinska podružnica S. P. D.“ pa ima približno enako število, ki so od vseh krajev. Primeroma bi morala imeti „Savinska“ stokrat toliko.

— **Biserne poroke** sta slavila v Starem trgu pri Slovenjgradcu zakonska Pavel in Urša Poplaz. Gotovo izredna slavnost!

— **Nepoboljšljiv** je drameljski g. župnik. Še vedno pisari po „Slov. Gosp.“ proti svojim faranom. Naj se potolaži: dobi odgovor, da ga bo do smrti pomnil. Žal, da ga danes zavoljo pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti. Naj še ima g. župnik vesele praznike.

— **Poskušeni samomor.** Gostilničarka Korošak iz Vitanovec pri Braneku se je vrgla pri Sv. Križu pod tovorni vlak. Stroj ji je obe nogi zmečkal in jo ranil na glavi. Nesrečno ženo, ki je to storila zavoljo zakonskih preprirov, so spravili v radgonsko bolnišnico.

— **Velik pozdni požar.** Zgorelo je pri trgu Frohnleiten nad Gradcem 20 oralov gozda. Drevje je bilo staro 17 let. Ogenj je nastal v hlevu posestnika Hadererja in se od tam razširil na gozd. Zažgal je nek deček po neprevidnosti.

— **V spomin velikega mecena** družbe sv. Cirila in Metoda g. V. Polaka, ki je volil družbi 180.000 K, je ista založila karte z njegovo sliko.

Vsak Slovenec naj seže po njih ter s tem časti spomin tega vzor-moža. V Celju prodaja karte: Zvezna trgovina, trafika g. Miklauc v „Narodnem domu“ in ge. Debelak v Špitalski alici.

— **Umor v Čreti.** 61letni kočar Martin Veternik v Čreti je živel s svojo ženo Heleno že 28 let v zakonu, ki ni bil posebno srečen. Veternik je mnogo pljančeval in se rad pretepal; bil je že 8krat v zaporu, 7krat zavoljo telesnih poškodb, enkrat pa zavoljo tatvine. Ker nista imela lastnih otrok, sta vzela hčerko ženine sestre k sebi, Pavlo Mlinarič. Ta se je pred 3 meseci omožila z nekim Zupancem. Včeraj, 4. jun. so mislili iti delat k notarju pisma, ker je Veternica, ki je bila sama lastnica posestva in hiše, hotela vse izročiti rejenki in njenemu možu. To je Veternika zelo peklo; slutil je že to naprej in zato ni bilo cele zadnje 3 mesece še prav posebno miru pri hiši. Že poprej je Veternik večkrat pretepal ženo in ji dvakrat zlomil roko. Letos na Velikonoč pa jo je mislil z nožem zaklati. Komaj sta mu Zupanceva in žena strgali nož iz rok. V sredo je šel Veternik zjutraj v Celje in prišel takoj popoldne pijan domu. Precej po obedu je začel prepir in so se kregali celo popoldne. Veternik je ženi grozil, da jo bo ubil; na to je ona zbežala k sosedu Reharju. Zvečer je Veternik legel v posteljo in se delal kakor bi spal. Pavla Zupanceva je šla zato k Reharju in pripeljala teto domu; vendar si ta ni upala iti leč k Veterniku, temveč je šla k rejenki v sobo. Kmalu pa je stopil v to sobo Veternik in vprašal mirno ženo, zakaj ne pride k njemu. Ta mu je rekla, da bi jo še ubil, na kar je Veternik zavpil, pa te bom in ji je potisnil kuhinjski nož v trebuh. Težko ranjena je zbežala ven na čisto, tam pa jo je Veternik dobil in jo še enkrat zbodel v trebuh in v hrbet. Nesrečna žena je kmalu zdihtela. Na lice mesta sta kmalu prišla zdravnik in orožniški postajevodja g. Jože Rizmal, kateri je Veternika, ki se je zaklenil doma v sobo, poklical in vprašal, zakaj je to naredil. Veternik se je zgovarjal, da je sosed (!) pomotoma ubil ženo mesto njega, ker sta si v jezi. G. Rizmal ga je vklenil in spravil v Celje v ječo. Veternik je zelo dobre volje in mu ni prav nič žal umora. Ženo pa so zanesli v okoliško mrtvašnico.

— **7.000 kron podpore** je poslala vlada po poročilu „Slov. Gosp.“ konjiškemu okr. glavarstvu za lansko škodo vsled toče in povodnji. Občine, zglasite se!

— **Občinski odbor Okolice celjske.** „Slov. Gosp.“ hujska sedaj okoliške obč. odbornike proti g. dr. Božiču, ki je tudi obč. odbornik v Okolici, češ da le on komandira in da bi morali imeti pristaši km. zv. več samozvesti. Kakor poznamo g. dr. Božiča, vemo, da se je trudil in da se še trudi v obč. odboru samo za blagor in napredek občine. Zatorej je taka hujskarija kakšnega celjskega duhovnika, kateri le molzejo okolico, ne store pa za njo ničesar, vse obsodbe vredna. Sicer pa svarimo pred poostritvijo razpora v tej občini!

— **Iz Trbovelj.** Narodno življenje v Trbovljah se je jelo očitno razvijati. Tvoriteljici tega veselega pojava sta v prvi vrsti obe podružnici sv. Cirila in Metoda in slovensko gasilno društvo. Sedaj so omenjena društva v zvezi s tamburaškim in pevskim društvom ter delavskim in pazniškim društvom sklenila prirediti po letu o počitnicah velikansko veselico v prid družbi sv. Cirila in Metoda, katera bi vtegnila dati družbi pod ugodnimi razmerami par tisoč kron. Ženska podružnica je postavila nabiralnike v

gostilnah pri Plavšaku, Dimniku in Forteju, v katerih so se nabrale že lepe ysotice. Računskih listkov po več sto komadov so do sedaj naročile trgovine, oziroma gostilne: pri Dežmanu, Kramarju, Mollu, Dimniku, Plavšaku, Volkerju, Forteju. Pričakujemo naročil še od drugih narodnih gostiln, trgovin in obrtnikov.

Na razpolago je listkov še 3 tisoč pri blagajničarki ženske podružnice, gospej Kuharjeve.

Trboveljski Slovenci! Segajte tudi po razglednicah družbe sv. Cirila in Metoda, zahtevajte povsod računске listke in zahaajte le v take gostilne, trgovine in obrti, kjer se vam izkažejo z narodnimi tiskovinami, da so naše. Prihodnjič bodo objavljena vsa imena onih, kateri bodo odvzeli računске listke, ozir. razglednice na novo. V Trbovljah bi se lahko vsaki mesec ob velikanskem prometu razpečalo nad 10.000 listkov in nekaj sto razglednic. Torej na delo — v tekmovalje za narod!

— **Katoliški vzgojitelji naroda.** Nemški klerikalci so začeli vojsko proti šolam. Lueger je dajal, da je na Dunaju in na Nižje Avstrijskem ljudske šole že poklerikalil in da hoče tako narediti tudi z visokimi šolami. V tem ga podpirajo klerikalci v celi državi. „Svrha posvečuje sredstva“ je edino načelo, katerega se drži ta bojna četa; to je že staro jezuitsko geslo. Profesor Wahrmond je napisal dve brošuri, ki sta sestavljeni malone od konca do kraja iz citatov iz raznih starejših in novejših katoliških cerkvenih pisateljev, med temi je najhujše in človeški morali in pravnemu čutu najzopernejše stvari napisal sveti Alfons Liguori. Vsi citati so natančno navedeni in pravilni, klerikalni „učenjaki“ niso mogli v tem oziru spodbiti ni pičice. To jih je tako razjezilo, da so vzdignili grozen krik po vsej državi, po vseh prižnicah grome proti napadom „brezverskih“ profesorjev, po vseh listih pišejo o sramotanju svojih najsvetejših verskih čutov i. t. d. Ti poštenjaki so le pozabili povedati, da so njih najsvetejši verski čuti razžaljeni po citatih iz največjih katoliških moralistov; z drugimi besedami: sram jih je, da so posvetni učenjaki prešindirali njih verske knjige in pokazali svetu, kake sorte je njih morala in kaka načela vodijo njih „versko“ in vzgojevalno delovanje. S tem, da netijo v nevednem ljudstvu mržnjo do vsega, kar ni klerikalnega mišljenja, da podpihujejo kmete in druge privrženice, naj se vzdignejo s koli in vilami nad „brezverske liberalce“, so ti gospodje samo prav glasno potrdili, da je njih morala tudi danes še prav tako slaba in zavrgljiva, kakor je bila v dobi sv. Alfonza Liguorija.

V dokaz le par cvetk iz naših „katoliških“ listov: „Slov. Gospodar“ v številki 22. piše: „Zdaj so nemški in slovenski **smrkolini**, ki se imenujejo tudi liberalne dijakke, proti kmetom“. To je debela laž, resnica je, da slovenski dijakki niso bili nikdar proti kmetom. „Liberalcev in liberalnih listov se moramo ogibati kakor steklega psa!“ Na to cvetko katoliškega duha XX. stoletja posebno opozarjamo svoje čitatelje. „Slovenec“ od 2. t. m. se čadi: „Kako pustijo štajerski državni pravdniki blatiti po tri slovensko in dva nemško pisanih protestantovsko navdahnjenih listih vse, kar je še božjega, slovenskega, krščanskega“. Gospodje vi, ki tako pišete, govorite, ki take želje gojite in take nauke trosite, niste ne božji ne krščanski in tudi ne slovenski, čeprav slovenski pišete. Od vas, kakor sami pravite, „ljudstvo škodo trpi v verskem, narodnem, gospodarskem in družabnem obziru“. Laž in obrekovanje je vaše

edino orožje, laž je pa poguba posamičnika in narodov in vi ste apostoli te pogube.

— **C. kr. vlada in slovenske zahteve.** Poslanec Roblek je govoril imenom „Narodne stranke“ v državnem zboru, kakor je razvidno iz priobčenega govora, odkrito in jasno besedo kakor se je iz ust naših poslancev ne sliši dostikrat v zbornici. Stavil je svoječasno tudi interpelacijo glede premeščenja slovenskih davčnih uradnikov na nemško Štajersko. In kaj je storila vlada vključno našim zahtevam? Nekega slovenskega davčnega uradnika je premestila iz jednega nemškega kraja v — drugega. Da bi ga malo odškodovala, ga je povišala. A na Slovensko ne sme! Vlada se torej ne ozira na nas — seveda, saj jo podpirajo štajerski poslanci „Kmečke zveze“ in kranjski klerikalci, kateri imajo večino v slovenski delegaciji. In ti možje so še predrzni dovolj, da se izigravajo v domovini za „rodoljube“ in reprezentante slovenskega naroda, kateri ne uvidi njih sebičnosti in neodkritosrčnosti. Tužna nam majka!

— **Vseslovanski shod v Pragi** se vrši dne 12. julija t. l. Shod ima nalogo izvršiti vse priprave za veliki vseslovanski shod v Petrogradu. Udeležijo se ga zastopniki vseh slovanskih narodov.

— **Poslancu Robleku** je izrekel glavni zbor „Južnoštajerskega hmelnjarskega društva v Žalcu“ zadnjo soboto za njegovo marljivo delovanje v prid hmelnjarstvu zahvalo in popolno priznanje.

— **Hmelj** se v Savinski dolini prav lepo in zdravo razvija.

— **„Alkohol“.** Štajerska namestnija prepoveduje po naročilu ministerstva za notranje zadeve prodajo nekega skrivnega sredstva „Alkolina“ proti pijanosti, katerega prodaja „alkolinov“ zavod v Kodanju na Danskem. Reklama in prodaja „alkolina“ je tedaj proračunjena samo za izkoriščanje občinstva.

— **Samomor.** Prerezal si je posestnik Grulec iz Vojnika v torek z britvijo žile na obeh rokah in na vratu. Našli so ga ob Hudinji mrtvega. Strah pred neko tožbo zaradi motenja posesti je moža gnal v smrt.

— **Benkovič-Gostinčarjev poraz v Radečah.** Zadnjo nedeljo je hotela znana deteljica Benkovič-Gostinčar-Moškerč(!) odreševati zidanmoške železničarje v Radečah. Ker pa so se bali socijalnih demokratov, so sklicali kar 3 shode naenkrat, da bi se po potrebi odločili za jednega ali drugega in se rešili nadležnih socijalnih demokratov, katerih je bilo z naprednjaki vred čez 80—100 klerikalcev pa cel ducat(!). Po dolgem boju za predsedstvo in pričkanju je začel govoriti Joža Gostinčar; pa je slišal od zborovalcev tako gorkih, da je moral prenehati. Na tem shodu ni imel svojih vernih kranjskih ovčic! Ker je nastal nemir, je komisar zaključil shod, na kar so klerikalci sklicali poseben sestanek 15 oseb, na katerem je po „Slovenčevem“ poročilu govorilo celih 6 govornikov in je pristopilo več(?) članov klerikalni brezpomembni „Prometna zveza“. Mi se nič ne čudimo, da so bili železničarji tako ogorčeni na Benkovič-Gostinčarja; saj je „Slov. klub“ doslej kazal zelo problematično „ljubezen“ do delavstva. Ko bi se šlo še enkrat za povišanje duhovniških plač, potem morda, da, a za delavstvo ti gospodje navadno nimajo časa. In slednjič saj živimo v praktičnem življenju: ali ni boljše za železničarje, da varuje velika železničarska organizacija njih koristi in jih čuva v eventualnem slučaju štrajka, kakor pa majhno brezpomembno društvo, ki jih

ne more čuvati niti jim pomagati? Njim je kruh tako drag kakor nam vsem — in to je glavna reč. Za te stvari pa Benkovič in Gostinčar nimajo pravega umevanja. Benkoviču so še vrh tega železničarji neprijetni, ker niso hoteli glasovati za njega. — „Rdeči Prapor“ še poroča, da je dejal Čobal na kolodvoru na Zidanemmostu Gostinčarju sledeče: „Jaz bi vas tožil (prepirala sta se radi pisave „Naše moči“) pa ker ste imun, ne opravi nič, ampak zaslužili bi, da vzamem pasji bič ter bi vas nasekal. Če ne bi imeli družine, bi tudi to storil.“ — „Prometna zveza“ je sicer začela svoje delo s tem, da je „Slovenec“ denunciral nekega železničarja, ki je Benkovič-Gostinčarju zažvižgal. Vse skupaj pa je žalosten poraz Benkovič-Gostinčarjev.

— **Boj za nemško šolo pri Sv. Lenartu v Slov. gor.** V Ptujju izdaja „Štajerčev“ urednik Linhart za informacijo spodnještajerskim Nemcem „Južnoavstrijsko korespondenco“. V tej je napisal neki lenarčki Nemec dolgo jeremijado o boju za tako zelo „potrebno“ šulferajsko šolo pri Sv. Lenartu. Ker so nekatere stvari v tem članku zanimive tudi za nas Slovence in zanimive upravi tudi za naše bralce, ker smo pred kratkim časom izdali celo „lenarčko“ številko. Imenovana korespondenca piše med drugim: „Saj je vendar bojkot, upanje na gospodarsko izstradanje, prvo in najboljšo sredstvo za poslovenjenje našega šolstva. (Lenarčani, dober nauk za vas!)... Na Spodnjem Štajerskem ni nobene večje občine, katere prebivalci bi že ne bili podpisali prošnje za nemško šolo s sto in sto podpisi... (Ta je pa debela!) Strankarski slov. programi zahtevajo znanje nemškega jezika, ako bi tega po njihovem mnenju učili zagrizeni slovenski učitelji, kateri ne govore nemščine, temveč nemško slovenščino(!) S to zahtevo hočejo nemškularstvo uničiti. S tega stališča se ne borijo samo proti zahtevam po nemških šolah po slov. občinah, temveč celo napadajo. Pri tem pa postaja slov. šolska politika brutalna, postane politika nasilstva(!)... Slov. učitelji (v St. Lenartu) so tako daleč spravili, da trški otroci nemške krvi malo ali nič ne znajo nemški govoriti... Stroški nove šole bi znašali 60.000 K in „Schulverein“ se je obvezal, da polovico plača... Brez vsake agitacije so se oglasili stariši 102 otrok, med njimi 50% čisto nemških, za šolo... Da bi odvzeli vsakomur veselje do dela za nemško šolo, so začeli osebno gonjo proti nemškemu županu Sedmineku. Dasiravno župan Sedminek zastoni dela, dasiravno je znižal obč. doklade v 6. letih za 19% in že 30 let deluje kot trgovec v St. Lenartu, zahtevajo slov. časniki bojkot njegove trgovine... Boj za šolo pri Sv. Lenartu se je še-le začel. Prerokujemo lahko, da se bo razvil velikom boj. Prihodnost tega središča Slov. goric (Sv. Lenarta) je odvisna od ustanovitve nemške šole. S Sv. Lenartom bi mnogo padlo...“

Zadnji stavki posebno dajo našim možem vodilni pravec delovanja. Skupno delo! Če tudi treba poseči po najostrejših sredstvih gospodarskega in političnega boja — nič ne de; Nemci se ne smejo za večne čase vgnjezditi pri Sv. Lenartu!

— **Cene živine v Gradcu** dne 4. junija. Na sejm se je prignalo 1484 glav. Cene trdne. Plačevalo se je za 50 kg žive teže: pitani voli 38 do 41 K, napol pitane voli 34 do 37 K, suhi voli 28 do 32 K, pitane krave 27 do 35 K, napol pitane 24 do 27 K, suhe krave 15 do 22 K, biki 28 do 35 K, mlade molzne krave 30 do 34 K.

— **V Ptujju** se vrši na gimnaziji pismena zrelostna skušnja od 15. junija naprej, ustmena pa se prične 10. julija.

— **Promoviran** je bil danes na graškem vsencilišču doktorjem prava g. Fran Kovča, pravni praktikant v Celju in starejšina akad. tehn. društva „Triglav“ v Gradcu. Čestitamo!

Dopisi.

Ustanovitev „Zadreške podružnice c. k. štajerske kmetijske družbe“. V celem gornjegrajskem okraju do zadnjih časov ni bilo nobene podružnice kmetijske družbe. Sedaj imamo dve in je pričakovati, da se v kratkem osnuje še tretja.

Pred dobrim letom se je ustanovila podružnica v Šmihelu pri Mozirju — ki deluje v občinah Mozirje, Mozirje okolica in Rečica. Ravnokar je stopila na plan Zadreška — kateri je določen delokrog v občinah Nova Štifta, Gornjigrad, Bočna, Kokarje. Žeteti je še Savinsko, ki bi bila namenjena občinam Solčava, Luče in Ljubno. Tako bi bil ves gornjegrajski okraj naravno razdeljen na tri podružnice.

Zadreška podružnica se je ustanovila v nedeljo dne 24. t. m. v Gornjem gradu.

Prisostvovali so njenemu rojstvu odposlanec osrednjega odbora kmetijske družbe generalni tajnik g. Juvan, kmetijski potovalni učitelj g. Goričan, načelnik okrajnega odbora g. Šarh, župana gg. Kolenc, Savinšek, nekaj gospodov učiteljev, uradnikov in pa okoli 60 kmetov in posestnic. To je pač lepo število kmetškega ljudstva, ki se niso dali niti po kaplanovi prepovedi(!) s prižnice ustrašiti ter so prišli na shod, vedoč da je kmetijska družba nepolitično društvo, ki ima edini namen pomagati kmetom. — Bili pa so navzoči pristaši obeh strank „Narodna stranka“ in „Kmečka zveza“ sta skupno delale, četudi proti volji tukajšnjih zvezarskih voditeljev.

Kmet je začel misliti in spozna, da je njemu pomoč le v samemu sebi in v moči lastne organizacije.

Shod je otvoril tajnik pripravljalnega odbora g. Kocbek. Omenil je na kratko zgodovino novo ustanovljene podružnice, odpisal je važnost podružnice ter je pooblaščen od g. Juvana pozdravil vse udeležence v imenu c. k. štajerske kmetijske družbe. Sklenil je svoj nagovor z željo, da bi se naša podružnica dobro razvila, cvetela in mnogo koristi obrodila svojim članom. Nato se izvolita predsednikom shoda g. Kolenc Anton, posestnik in župan v Gornjem gradu, zapisnikarjem pa g. Šijanec Ignacij, učitelj istotam. Prešlo se je na izbranje sedeža, novi podružnici, na omejitve delokroga in na določitev števila odbornikov ter na njih razdelitev po posameznih krajih.

Soglasno se je določilo, da naj bo sedež podružnici v Gornjem gradu, ker je ta kraj naravno središče. Zadreške doline. Delokrog se je omejil na občine Nova Štifta, Bočna, Kokarje in Gornji grad. Nadalje se je tudi določilo, da bode vodilo podružnico razun načelnika še 8 odbornikov. Ti se izberejo iz vse doline tako, da pride po eden na kraje Nova Štifta, Šmartno, Kokarje, Sv. Frančišek, po dva pa na Gornji grad in Bočno. Volitve so se izvršile popolnoma gladko. Za vsakega posameznega odbornika se je glasovalo za in proti. Vse volitve so bile soglasne, ker se pri protiglasovanju nihče ni oglasil.

Izvoljen je načelnikom vrli posestnik in župan gornjegrajski g. Ant. Kolenc. Odborniki pa so: za Novo Štifta g. Janez Matjaž, veleposestnik

v Štajngrobu; za Gornji grad g. Fran Kocbek nadučitelj in g. Ignacij Rup, posestnik, oba v Gornjem gradu; za Bočno g. Ivan Pevec in g. Anton Tevž, posestnika v Bočni; za Šmartno gosp. Martin Zidarn, veleposestnik v Šmartnem; za Kokarje g. Franc Čajner, posestnik v Pustem polju; za Sv. Frančišek g. Ivan Štiglic, posestnik v Radomirju.

Ko se je še predsednik zahvalil za izvolitev v imenu vseh odbornikov je dal besedo kmetijskemu potovalnemu učitelju g. Goričanu.

Upeljal je svoj govor s stavkom: „Kmetje se pritožujejo zoper slabe čase in upajo na boljše. Toda samo upanje ne pomaga nič. To je slabo. Mi kmetje si moramo sami zboljšati naše stanje. Drugi nam ga ne bodo.“ Nato je v lepih besedah podajal navzočnikom zlate nauke. „Kmet mora gledati na to, da svoje dohodke zviša. Ne samo, da znamo dobro pridelati, mi moramo tudi znati to kar pridelamo dobro v denar spraviti. Tedaj dve reči ste največjega pomena: 1. dobro pridelati, 2. dobro v denar spraviti.“

V tem smislu deluje tudi kmetijska družba in njene podružnice. Kmetu se hoče pomagati. Kmet mora boljše skrbeti za travnike, pašnike. Tudi te je treba gnojiti. Umetni gnoj pa prekrbuje članom kmetijska družba po zelo znižani ceni. Ona daje članom razno orodje kakor n. pr. travniške bane, žitne čistilnice itd. za polovično nakupno ceno. Kmetijska družba pa daje tudi denarne podpore za zboljšanje gnojišč, hlevov, pašnikov itd.

Govor g. Goričana je zelo ugajal. Zahvalil se mu je za poučne besede veleposestnik Zidarn iz Šmartnega.

Nato so se stavila še razna vprašanja kakor glede živinoreje, glede zaloge umetnih gnojil itd.

Sprejelo se je še nekaj udov, na kar je predsednik g. Kolenc zaključil vrlo dobro uspeli ustanovni shod.

Druge slovenske dežele.

— **Dvorni svetnik dr. Jagić** je imenovan ob priliki 70 letnice častnim članom vsencilišč v Odesi in Petrogradu.

— **Ženska v moški obleki.** V Trstu so pripeljali na policijo 30 letno Albino M. iz Litije, ker so jo zasačili v moški obleki. Na policiji je Albina izpovedala sledeče: Oče njenih dveh nezakonkih otrok jo je pustil na cedilu. Pred štirimi meseci je prišla iz Litije, kjer ni dobila nobenega dela, v Trst. Tam je sprva nosila malto. Ker pa z dnevno plačo 1 K ni mogla preživljati sebe in obeh otrok, si je odrezala lase in delala kot delavec pri stavbi neke hiše za 2 K 40 vin, na dan. — Uboga ženska je na to odpohtovala v Ljubljano.

— **Italijanske demonstracije v Pulju.** V nedeljo je imela Ciril-Metodova družba za Istro v Pulju občni zbor. Ko je dopoldan prispel parnik „Liburnia“ z udeleženci iz Volosko-Opatije, je pričakovalo gostov na obrežju do 2000 Hrvatov, da so je spremili k „Narodnemu domu“. Italijani so jim sledili do „Narodnega doma“, tam pa so začeli divjaško tuliti in žvižgati. Policija je dala nasilno, s pomočjo ognjegascv, trikrat odstraniti s hiše hrvatsko zastavo. Isto kričanje, tuljenje in žvižganje so Italijani ponovili ob prihodu brzovlaka z izletniki iz Trsta in Istre. Policija je prepovedala nositi članom tržaške „Čitalnice“ društvene znake. — Popoldne se je vršila na vrtu „Narodnega doma“ veselica, katere se je udeležila ogromna množica hrvaškega naroda. Posebno živahno so bili pozdravljeni Tržačani.

Svetovne vesti.

— Nemški napredni akademiki so imeli v Gradcu velik sestanek, na katerem so se izrekli za boj proti klerikalizmu. Bile so zastopane vse avstrijske nemške visoke šole.

— Tirolski vinorejci so imeli na Križevu v Bolcanu velik shod, katerega se je udeležilo nad 1200 mož. Izrekli so se za takojšnjo nastavljenje kletarskih nadzornikov, nadalje proti zvišanju davka na žganje in za drž. podporo za uvažanje trt iz drugih dežel.

— Umor. V trogirski okolici se je zgodil zadnje dni majnika žalosten umor. Posestnik Angelič v Vinscih je tožil svojega brata Antona v Trogirju za povrnitev 54 K, katere mu je bil ta dolžan. Anton je na to na dan obravnave vstrelil svojega brata, kateri zapušča vdovo s 5 otroci.

— Ponesrečen romarski vlak. Vlak z 250 romarji je skočil v ponedeljek v Lodijski bl. Milana s tira. Stroj in dva osebna voza sta se prevrnila in se kotala po železniškem nasipu na polje. Mnogo romarjev je bilo težko ranjenih.

— Pretep. V nemški vasi Rosbrunn pri Würzburgu na Bavarskem je prišlo ob priliki neke slavnosti do pretepa, ki je trajal več ur. Čez 100 oseb je težko ranjenih, okrog 2.000 oseb obtoženih.

— Predsednik francoske republike Fallières je obiskal te dni angleškega kralja. Bil je v Londonu zelo prisrčno sprejet.

— Krvav volilni shod na Srbem. Na Srbem imajo sedaj volilno dobo. Kakor smo že svoječasno poročali, je navstala vsled trgovinske pogodbe z Avstrijo taka kriza v državnem zboru, da ga je kralj Peter razpustil. V Aleksandrovcu se je vršil v nedeljo volilni shod, na katerem je prišlo do hudih pretepov, celo streljalo se je z revolverji. Dve osebi sta ubiti. Shod so imeli mladi radikali, ki so v opoziciji proti vladajoči staro-radikalni stranki, katere odobrava načrt trgovinske pogodbe, dočim ga mladi radikali ne odobravajo.

Društvene vesti.

— Tamburaški koncert v „Skalni kleti“ pri Celju. Na Binkoštni pone-

deljek dne 8. junija ob 2. uri popoldne se vrši v „Skalni kleti“ tamburaški koncert delavskega tamburaškega kluba pravovarstvenega in izobr. društva v Celju pod osebnim vodstvom kapelnika Bariča. Ob lepem vremenu se vrši koncert na vrtu, ob slabem pa v salonu. Vstopnice v predprodaji 30 vin., pri blagajni 40 vin. Za mnogobrojen obisk prosi odbor.

— Bralno društvo v Gaberjih priredi v nedeljo dne 14. junija t. l. ob 4. uri popoldan v „Skalni kleti“ gledališko predstavo, na kar se slav. občinstvo iz Celja in okolice že danes opozarja.

— Bralno društvo v Gaberjih je otvorilo 1. junija t. l. svojo knjižnico ter boče ista vsako nedeljo od 9. do 11. ure odprta. Cenj. člani se vabijo, da se bolj korajžno poprimejo čitanja časopisov in posebno knjig ter pridno obiskujejo društveno sobo.

1. redni občni zbor „Slovenije“ na Dunaju se vrši dne 5. t. m. v lokalu „zum grünen Tor“, VIII. Lerchenfeldstrasse s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika, 2. poročilo odbora, 3. samostojni predlogi, 4. nadomestne volitve, 5. slučajnosti. Začetek ob pol. 8. zvečer. Slovanski gostje dobrodošli!

Književnost in umetnost.

— Sakuntala. Poslovenil dr. K. Glaser. Na lotusov list, ki je tako nežen kakor papigine prsi, je načrtala prelepa Sakuntala s svojimi nohti pesem: Ne vem, kaj ti srce prešinja, To vem, ljubezen golobinja Mi v prsih noč in dan gori, Po tebi srce hrepeni.

In s to svojo pesmijo je izrazila vso svojo veliko ljubezen do ljubimca.

Tuj je kraj, kjer se to godi, tuji ljudje s tujim nam mišljenjem nastopajo v tej staroslavni drami, toda ljubezen je povsod jednaka. In s tem nam je tudi drama bližja, vse drugo pa je za nas zanimivo. Za nekaj časa gledamo z duhom tuje kraje s tujimi šegami, kjer se puščavniki pokorijo za grehe, ki jih niso storili in premišljujejo o ničnosti tega sveta, kjer vabijo mične apsaras, kjer ljudje vse drugače živijo kakor pri nas. Tudi ob sveti Gangi je takrat cvetela kultura, toda zdi se nam tako tuja, tako oddaljena.

Knjiga, za katero smo g. dr. Glaserju hvaležni, je posvečena češkemu slavistu dr. Karásku, in stane s pošto 1 K 20 vin. ter se naroča v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Slovo!

Ker mi ni bilo možno se osebno poslavljati od vseh mojih žalskih prijateljev in znancev jim kličem tem potom krepak „Nazdar“.

Obenem se pa „iskreno zahvaljujem“ navidezno odkritemu prijatelju g. Pepi Mehu, ki me je toli „toplo“ priporočal mojemu novemu gospodarju. Anton Kajtna, R. Senica i dediči.

Stubica, dne 5. junija 1908.

ANTON KOLENC, Celje

Grška cesta 22 in Nar. dom.

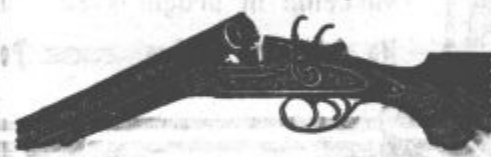
Trgovina specerijskega blaga ter deželnih pridelkov na debelo in drobno.

Kupčija in prodaja vsakovrstnih deželnih pridelnih različnega sadja, svežega in suhega kakor: jabolke, kutne, bruske, črešnje, češnje, marelice, breskve, dren, orehe, kostanj, pravi in divji. Vsakovrstno žito kakor: pšenica, oves, rž, koruza, laneno seme, konopljeno seme, krompir, fižol, bob, grah, predivo, bučno zrnje, koruzno slamo od storžev. Nadalje: maline, jagode, suhe gobe, malinsno, štapo, mravljinčne jajca, želod, vosek, maslo, mešane lase, smrekovo, borovo, macesnovno seme, macesnovno gobo, bezgovo gobo, vsakovrstne cvetke in korenine raznih zemljišč kakor: tisoč rože, bezgovo cvetje, arnika, lipovo cvetje, sploh vse cvetje in korenine lepo posušene. Lepo pitano kurentino, kakor: piščance, race, gosi, kapune in purane. Za takojšnje pošiljatev vzamem vsako množino lepe pšenice. Kdor je kaj ima, naj se oglasi. 40 52-22

Išče se za gostilno na deželi

natakarica

na račun. — Prednost imajo poštene ženske v srednje dobi, katere so kot natakarice na deželi. Ponudbe pod „natakarica 400“ na upravništvo „Domovine“. 335 2-1

Edina slovenska puškarska tvrdka

Ludvik Borovnik

v Borovljah na Koroškem.

Najboljša delavnica za temeljito popravo lovskih pušk, za izdelovanje novih vložnih ocvl za kroglice in drobni svinec, za nasajanje novih kopit. Dela po najnižjih cenah! Kdor si želi nabaviti novo, zanesljivo in ceno puško, naj zahteva najnovejši slovenski cenik, kateri se brezplačno dopošlje.

Velika zaloga raznovrstnih revolverjev od 7 K naprej. 216 50-11

PH. MAYFAHRT & CO.

Patentirane, same ob sebi delujoče

škropilnice „Syphonia“

za vinograde in hmeljnike

za zatiranje sadnih bodljivcev

proti boleznim na perju, za odpravo predenca, divje gorčice i. t. d.

Nosljive in prevozljive brizgalnice

za 10, 15, 60 in 100 litrov tekočine, s pripravo za mešanje na petrolej ali brez njega. Zahtevajte podobo in opis, katere Vam pošlje

195 11-9

Ph. Mayfarth & Co.

tvornice strojev, specialna tvornica vinskih stiskalnic in strojev za izkoriščanje sadja. Odlikovana z nad 600 zlatimi in srebrnimi medaljami.

DUNAJ II/1, Taborstrasse št. 71.

Natančni ilustrovani ceniki zastoj.

Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Izjava.

Podpisani obžalujem neutemeljena predbacivanja, katere sem razširil o g. Balzerju in Pezdircu v Laškem trgu.

Laški trg, dne 4. rožnika 1908.

338 1

Ljudevit Sagadin.

SINGER šivalne stroje

kupujte samo v naših trgovinah, katere lahko vse spoznate na tem znamenju.

292 5-3

Ne dajte se zapeljati po naznailih katere nameravajo z namigavanjem na ime SINGER prodajati obrabljene stroje ali pa drugod izdelane stroje, ker mi ne oddajemo svojih strojev na prekuovalce ampak jih prodajamo naravnost občinstvu.

S I C E Co.

Delniška družba za šivalne stroje

Celje, Kolodvorska ulica 8.

Destilacija za žgane pijače

zvezana z napravljanjem alkohola prostih okrepčevalnih pijač lahko z najboljšim uspehom začne takoj poslovati. Za oblastveno dovoljenje poslovanja in prodaje se garantira; skušeni strokovnjak uredi na mestu obrat in se daje dobre informacije glede odjemalcev. Reflektanti naj pošljejo svoje ponudbe pod šifro: „Erste Fabrikfirma 68.882“ na M. Dukas-ove nasl., Dunaj I/1, Wollzeile 9. 261 10-7

Kupujte narodni kolek!

1-17

V Ameriko in Kanado

je najsložitvejšo in najbolj gotovo poiznanje s

Kunard-progo

Najbližji odhodi iz Trsta: Panonia, 2. junija 1908. Carpathia, 16. junija 1908. Ultonia, 23. junija 1908. Iz Liverpoola: Mauretania 23. junija 1908.

Pojasnila in vozni listki se dobe pri Andrej Odlašku, Ljubljana, Slovstrove ulice št. 25, poleg cerkve Svca Izazovega.

Razpis stavbe

Sokolskega doma v Gaberju pri Celju.

Društvo Sokolski dom razpisuje natečaj za enonadstropno stavbo s sokolsko telodavnico. Vsa dela so proračunjena približno sledeče:

1. Zidarska dela. K 24.000—
2. Tesarska dela. „ 10.000—
3. Mizarska, ključavničarska, plesarska in steklarska dela. „ 6.400—
4. Kleparska dela. „ 760—
5. Slikarska dela. „ 300—

Stavba se odda enemu podjetniku ali pa posamezna dela posameznim podjetnikom. Odločitev si pridrži odbor.

Stavba se mora dovršiti najkasneje do 15. oktobra t. l.

Vsak ponudnik mora položiti 5 % varščine. Ponudbe je staviti najdalje do 15. julija t. l.

Načrti in proračun so do konca zglasilnega roka na vpogled pri br. Jože Smertniku v Celjski posojilnici.

336 2-1

Odbor društva Sokolski dom.

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

Posojilnica v Šoštanju

— registrovana zadruga z neomejeno zavezo —

obrestuje hranilne vloge po

5%

ter plačuje rentni davek za vlagatelje sama. — **Uradni dan** je vsak **četrtek** od 9. do 12. ure dopoldne.

Za druga pojasnila je pisarna odprta vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne.

326 3-3

Načelstvo.

Peronospora-brizgalnice,

najboljših sestavov po najnižjih cenah, kakor tudi najboljše **mlatilnice** na gepelj in roko ter vse **poljedeljske stroje, traverze, železniške šinje, cement, strešno lepenko, železne in svinčene vodovodne cevi, sesalke itd. dobite pri narodni tvrdki**

trgovina z železnino

„Merkur“, Peter Majdič, Celje

Zahtevajte cene.

Zahtevajte cene.

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KVEDER žalec v Savinski dolini, Stajersko.

18 130—58

Letovišče „Grič“ pri Brežicah

onkraj Savskega mostu ob obalih Krke in Save.

Moderno urejen hotel, izvrstna kuhinja, vedno sveže pivo in najboljši Bizeljanec. Na razpolago večja in manjša stanovanja s kuhinjo kakor tudi popolnoma meblirane in separirane sobe. V neposredni bližini hotela ob bistri Krki je kopališče s 18—20° R tople vode. Oni, ki ljubijo veslanje v čolnčkih in plavalci najdejo tukaj prijetno zabavo. Četrta ure oddaljena je znana akrototerma „Čateške toplice“ z 40° R vročimi kopelji. Prijeten izlet, krasni sprehodi po zelenih tratah ter smrekovem in bukovem gozdu. Ugodna železniška zveza z Gradcem, Ljubljano in Zagrebom; omnibus in drugi vozovi za osebni promet med kolodvorom v Brežicah, Narodnim domom ter hotelom „Grič“ vedno na razpolago. — Cene sob oziroma stanovanj, jedil, pijač in kopališč jako nizke. Ker je bilo letovišče že lansko leto izvrstno obiskano, se opozarja slavno občinstvo, da dotični, ki hočejo tudi letos najeti stanovanje, to pravočasno javijo.

Vsa natančnejša pojasnila daje

287 10-6

Posojilnica v Brežicah.

IVAN RAVNIKAR, CELJE

Telefon števil. 17.

priporoča svojo dobro založeno zalogo špecerijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firneža, karboleja, ter vseh vrst lakov in čopičev. Kupuje in prodaja deželne pridelke in suhe gobe ter jih plačuje po najvišjih cenah. Zaloga najfinejšega čaja, ruma, zdravilnega konjaka, brinjevca in vina vseh vrst (lacrimae Cristi in drugih). Vsako konkurenco vzdržujočo kavo, surovo, kakor štirikrat na teden sveže žgano.

Cenjenim gostilničarjem priporočam za poletni čas domače in ogrske salame, svež sir, rogaško-, radgonsko-, kostrivniško-, Preblauer-, Ema-, Konstantin in Gisschublerjevo slatino.

Za namakanje črešenj, višenj in zelenih orehov pravo pristno vinsko žganje in slivovko. — Velika zaloga voščenih in drugih sveč, toaletnega mila in kalodonta. Na debelo in drobno. Poštna naročila se točno izvrše.

NOXIN

Najboljše mazilo za črevlje

NOXIN

Dobiti je v vseh boljših trgovinah. Glavni zastopnik Willi Weingärtner Dunaj VII. Halbgasse števil. 7. Telefon 22.149. Zalag. Druškovič & Valenčak Slov. Gradec.

308 20-4

Velika manufakturna trgovina Karol Vanič, Celje, Nar. dom.

Moderno volneno in sukneno blago v vseh barvah in kakovostih.

Perilno blago v velikanski izberi. Izključno nizke cene.

54 32

Zgotovljeno

je pre-
zidava-
njetrgov-
ske hiše R.
Stermecki v
Celju, katera je
sedaj popolnoma
na novo urejena. —
Velikanska zaloga, ka-
tera se je sedaj še z no-
vodošlim blagom dopolnila,
se bode zanaprej po čudovito
nizkih cenah prodajala. Nikdo
torej ne zamudi ob prihodu v Celje
si trgovino ali vsaj izložbe ogledati,
da se vsak sam prepriča o velikanski
— izbiri in čudovito nizkih cenah. —
Vzorci proti vrnitvi na vse strani zastoj.

Kupujte narodni kolek!

Slovenci! Kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši
Narodni dom

Posojilnica uraduje
vsak dan od 9. do
12. ure dopoldne
razun nedelje in
= praznikov. =

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881
z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj
nad 4200 zadruženikov, kateri imajo vsega
nad 88.000 kron vplačanih deležev ter
ima sedaj nad 6 milijonov kron hra-
nilnih vlog in nad 340.000 kron
rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega,
ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje
po 4 1/2%. Posojilnica plačuje rentni davek
sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem.
Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit
proti 6%, 5 1/2% in 5% obrestovanju.

Veliki trgovinski prostori

s trg. opravo oddajo se takoj **v najem**. Trgovina,
ki je že čez 4 leta dobro uspevala, morala se je
vsled smrti najemnika opustiti. Proda se tudi še ne-
rabljen, na razstavi kupljen „klavir“.
Za letovišcarje je oddati **meblovana soba**
za dve osebi.

Posojilnica v Vitanju.

Milan Hočevar — Celje

Glavni trg št. 10

Priporoča direktno **kavo** kila po K 2.—, drugih vrst po
importirano arabsko K 2.40, 2.80, 3.20, 3.60 itd.
trikrat na teden **kavo** kila po K 2.80, 3.20 in 4.—. Fino
svežo praženo. ter okusno italijansko namizno
olje, bučovo olje, **Ogrske salame**, švi-
carski sir, radajnsko, slatinsko kislo vodo. Galico,
žveplo, rafije in Bartelnovo klajno apno.

Premog s pečovniških jam. — Prodaja na drobno in
v celih vozovih. 268 — 7

ZVEZNA TRGOVINA V CELJU

ROTOVŠKA ULICA ŠT. 2. ROTOVŠKA ULICA ŠT. 2.

Velika zaloga svinčnikov, peres, pe-
resnikov, radirk, kamenčkov, tablic,
gobic, črnila, trgovskih in odjemalnih
knjig, zavitkov, papirnatih vreč itd. itd.

Časovni predmeti: papirnati krožniki,
servijete, konfeti, serpentine, lampi-
joni in dr.

TRGOVINA S PAPERJEM, PISALNIM
IN RISALNIM ORODJE

LASTNA ZALOGA
ŠOLSKIH ZVEZKOV IN RISANK

NAJVEČJA ZALOGA
VSEH TISKOVIN ZA URADE IN PRIVATNIKE

CENIKI BREZPLAČNO NA RAZPOLAGO
SOLIDNA IN TOČNA POSTREŽBA.

Priporočila vredne knjige:

Zbirka domačih zdravil K 1.—
Obrtno knjigovodstvo » 1'60
Mlinarjev Janez » —'80
Kmetijsko gospodarstvo » 1'60
Zabavnik » 1'40
Trtna uš in trtojeja » —'80
Naš dom, zbirka povesti I., II., III., IV.,
V., VI. zvezek po » —'50
Viničarjev kašipot » —'60
Lovski zakon za Štajersko » 1'20
Vinska postava, na lepenki » —'60

Kreditna in stavbena zaduga „Lastni dom“

Uradije vsako sredo in soboto od 8. do 12. predp. in od 2. do 6. ure popoldne. Pojasnila se dobijo vsak dan pri tajniku v pisarni ali pa pri udih načelstva. — Zadruga „Lastni dom“ je kreditni zavod in sprejema hranilne vloge, katere **obrestuje stalno po**

5%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje zadruga sama ne da bi ga vlagatelj odtegovala. Zadruga dovoljuje v prvi vrsti zemljiški in stavbeni kredit ter pred-ujme na knjižne terjatve, račune itd. do gotove visokosti in po dogovoru.

184 16-13

v Celju

Rotovska ulica št. 12,
I. nadstr.

Vlagatelj so na razpolaganje hišni nabiralniki (pušice), ki so najpripravnije sredstvo za varčevanje. Izmed slovenskih zavodov ima le ta zadruga vpeljane te hranilne nabiralnike.

Uradije vsako sredo in soboto od 8. do 12. ure predp. in od 2. do 6. ure popoldne. Pojasnila se dobijo vsak dan pri tajniku v pisarni ali pa pri udih načelstva. — Zadruga „Lastni dom“ je kreditni zavod in sprejema hranilne vloge, katere **obrestuje stalno po**

5%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje zadruga sama ne da bi ga vlagatelj odtegovala. Zadruga dovoljuje v prvi vrsti zemljiški in stavbeni kredit ter pred-ujme na knjižne terjatve, račune itd. do gotove visokosti in po dogovoru.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **štiri odstotke** ter pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagatelj. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornji Grad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vrnsko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj jo dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovenci, poslužajte se

79 48-19

južnoštajerske hranilnice

pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico.**

da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v

Novi lovski zakon

je ravnokar izšel, cena kartoniranemu izvodu K 1:20, po pošti K 1:30. Založila Zvezna trgovina v Celju.

Vozičke

za otroke, korbe in kovčge za potovanje, taške za v roko, palice, dežnike in galošne, priporoča

P. Kostič v Celju.

Zacherlin

pomaga izbornu kot nedosežen uničevalec mrčesa.
Kupi samo v steklenicah.

Celje: Gustav Stiger
" Viktor Wogg
" Milan Hodevar
" Josip Matić
" Anton Perjen
" Fried. Jakowitsch
" Ivan Lauriš
" Ranzinger & Hönigmann
" Rauscher Adler Ap.

Celje: Franc Pečnik
" Ivan Ravnikar
" Anton Kolenc
" Otto Schwarzl & Co.
" Ant. Preuz
" Peter Majdič
" Josepina Srimuz
Dobruša: Josip Sikošek
Braslovče: Ivan Paner
" Ant. Plaskan
Videm: Joh. Nowak

Konjice: Franc Kupnik
Trg Laško: Andr. Elebacher
" Karl Hermann
Hrastnik: Paul Bauerheim
" Josip Wouk
Ljubno: Iv. Filipič
" F. X. Petek
Sevnica: S. F. Schalk
" Ludovik Smole
" Alojz Matzung
Gomilsko: Franc Cukala

Vojnik: Franc Zottl
Planina: Ludv. Scherschanko
" F. Wambrechtstetner
" Mihael Jazbinski
Gornji Grad: Jakob Božić
" Franc Scharb
Poljane: Ferdinand Ivanus
" Franc Kaučič
" A. P. Krautsdorfer
" Anton Schwetz
" Karl Sima

Mozirje: Rudolf Pevec
" Leopold Vukič
Pristova: Maria Suppanz
" Ed. Suppanz
Brezice: Franc Matheis
" Iv. Pinteric
" Uršič & Lipelj
" Josip Boecio
Žalec: Adalbert Globočnik
" Adalbert Geiss
" Vincenc Kveder
" J. Krašovic

Vitanje: Anton Jaklin
Trbovlje: Franc Dežman
" Anton Krammer
" Jos. Moll
" Ivan Müller sen.
" Jos. Sporn
Št. Jurij: Artman & Hostnik
" F. Kartin nasl.
" J. F. Schescherko
Velenje: Karl Tischler
" Josip Wutti
St. Paul b. P. N. Zanier & sin

